

૬૯૪૦

આનંદ બાળા નાટકનાં ગાયનો

સુરત ન્યુવિક્ટોરીયા નાટક મંડળી.

રચનાર

શાકેરભાઈ હરગોવનભાઈ રામજીવાળા

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ધી ન્યુબીલી ન્યુઝીક કલબ.

સુરત,

મગનલાલ શાકાભાર્તના 'વિક્ટોરીયા' પ્રેસમાં

રતીલાલ દુલભદાસે છાપ્યાં.

ગ્રંથ સ્વામીત્વના સર્વ હક સ્વાધીન છે

ઈ. સ. ૧૮૯૯

સવત ૧૯૫૫

ક્રીંમત બે આના.

આનંદ બાળા નાટકનાં ગાયનો.

મુક્ત જ્યુનિફેરીયા નાટક મંડળી.

વચનાર

હકોરભાઈ હરમોનનભાઈ રામજીવાળા.

છપાવનાર સંસ્કૃત ઉત્તાર

શ્રી જ્યુનિફેરીયા મ્યુઝીક હાલમ.

મુદ્રક,

મગનલાલ કીકાભાઈના 'વિક્ટોરીયા' પ્રેસમાં

રતીલાલ હલસદાસે છાપ્યાં.

ગ્રંથ સ્વામીત્વના સર્વ હક સ્વાધીન છે

ઈ. સ. ૧૮૯૯

સવત ૧૯૫૫

કીંમત બે આના.

પાત્રના નામ.

પુરુષ વર્ગ

ઈંદ્રજીતસિંહ.....	મણીપુરનો રાજા
ચંદ્રસેન.....	ચંદેરી નગરીનો રાજા
વિજય	ચંદ્રસેનનો પુત્ર.
ચીત્રસેન.....	ઈંદ્રજીતનો પ્રધાન
<u>અણ્ણંદ</u>	ચંદ્રસેનના પ્રધાનનો પુત્ર
અમથાદાશ.....	મણીપુરનો શેઠીઆ
છબદાશ.....	મણીપુરનો શેઠીઆ
ટેકચંદશ.....	નગર શેઠ
ચતુરસેન.....	પ્રધાનનો મીત્ર
જેશવરસિંહ.....	ઈંદ્રપુરનો રાજા વિજયનો મામે

સ્ત્રી વર્ગ

કાંતા.....	ઈંદ્રજીતની રાણી
લાલુમતી.....	ચીત્રસેન પ્રધાનની સ્ત્રી
માહાલો.....	અમથાદાશની સ્ત્રી
<u>બાળા</u>	ટેકચંદશ નગરશેઠની પુત્રી
વીરમતી.....	ઈંદ્રજીતની પુત્રી

એ શ્રીવાય, વારાંગના દરબારી માછી વીગેરે.

આનંદ પાળા નાટકનાં ગાયનો.

૧.

આરાધુ દે કર જોડી શીવ સુતને.

કાપ તાપ તું રહેમ ધરી, ભવસાગર ભય પ્રીત હરી.

તનથી. મનથી. ધનથી. સહાય થા મુને.

નવીન કતી મુજ નાટ્યારંગે, સહાય કરો વીણુ મુજ આરભે
ઉતારો પ્રભુ આ ભવ પારે, સહાય થા મુને.

૨.

ત્રિલોક રચના શી પ્રભુ તહારી શી બલીહાર

જગકરતા ધરતા તુ પાર ન પામુ હું

તુજ ગુણનો હું કરું વિસ્તાર

તુજને સ્મરીએ વારંવાર

સર્વ યોકનો સરજનહાર

(૬)

ત્રીલોકે તારો આધાર
મારી સર્વને તું દેનાર
વિશ્વ સકળનો પાલણુદાર
બેલ આનંદબાળા સાર
પાર બિતારો હે કીરતાર

૩.

હું રંગીલો છેલ છપ્પીલો ચલબેલો છું જગમાં એક
સઘળી વિદ્યા શાસ્ત્ર પુરાણો મુજમન માંહે નવ લવ ભેગ
લાડુ પ્રી ભજ્યા આવું શાક ભાત નહીં આવું હું.
લડાઈ થાય નાસી જાઉં એવો પકકો બાંદર છું.
જનમાન મળે જો કોઈ ફાંકડો તો લચપચતા લાડુ બાંદર
હાર બણીને લડાઈ થાયતો હું દક્ષીણમાં નાસી જાઉં.
લડાઈથી આપણે રાંક લાડુપર જેવા વાધ ગાંઠો છું બધા રાગ
તારં મોં બંધ રાખ.

૪.

નરહરી નરોત્તમ નારાયણ પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ
પરમેશ્વર અખીલ નીરંજન અવગતી અતી પાળી
અક્ષય પુરુષ આત્મારાગ આનંદેશ અતોનાર
પુરનકામ અંગઅંગ સકલ ધર્મ રસો તું પ્રદાતી
જગન્નાથ જોતી સ્વરૂપ જગપતી જગમંદન

(૭)

જગન્નુ જગજીવન નંદ નદન બ્રજકે નીવાસી.
માધો મધુસુદન મધુરાપતી મુરાર મન મોહન
મુકંદમે વાસી.

૫.

દુઃખ દુઃખો દુઃખો કરીને ઘેરી રીસો ને કાલો તમામ.
નગ લોક સજી લડવા માટે ચાલો મળશે હામો હામ
શું ખેસી રહ્યા આંહી નથી ખખરજ કાંઈ
ચાલો જટ દુશ્મન સામું નીજ અસી સાહી
શાણા સામતો ગભરાઓ ક્યાં દુશ્મનના કહો શા છે ભાર
સત્ય સજીને ચાલો જટપટ હું પણ આવું છું આવાર

૬.

ઓ પ્યારા દયા જરી લાવો
ઓ વહાલા મુકીને શીદ જાવો.
બસ અલકાર ત્યાગ કરું છું આપ વિયોગે જુરી મરું હું
મુકીને શીદ જાઓ.

અઢવીના જમરેન અંધારી આપ વીના પીયુ હું દુખીઆરી
પ્રાનમશ્વ શીદ જીવ દુખાવો મુકીને શીદ જાઓ

૭.

શોચ શેષ ધરવો પ્રીયે નાર્યું પ્રભુનુ થાય.

(૮)

દ્રાણુ માત્ર મનુશ્યની મતી હરીતી મતી ન કળાય.
શાણી ને સુલક્ષણી ધર તું પ્રભુનું ધ્યાન.
આવું પાછો દાણુ એકમાં શાને તુ ગમરાય.

૮.

દક્ષી રીતી તુ જાણે પ્યારી કેમ ધરે દુઃખ મનં
લેણી તમે મન જમેલે મારું શરે કરે તુ રતન.
અરે કેમ ઠરે તું પ્યારી રહે તો આણુ છે તુને મારી

૯.

અરે આશી કાંતી મણી પણુ જાણુ અરે પડે
કરે ખાગો ઝાઝી ત્રીસોકે પણુ નવ બરે
અરે અરપું મારે શરીર હું તેને આ સમે
પીડા જે છે ભારી અરપું તો મુજ મન મરે

૧૦

પ્રેમ વધારો પ્રીતિ પધારો
આવી શોભાવો પલંગ મમપ્યારા.
સદગુણી પ્યારી તું લોચન તારા.
આચ્છા આધીન પ્રાય દારી તમારી
પ્રાણુથી અધીક છે મુજ પ્યારી
આલો ઠી પ્રીયા પ્રેમથી મુજ સગાન.

(૯)

પ્રાણ પ્રીય પ્રેમે પધારો નાથ
નવ છોડુ તમારો હાથ.

૧૧

ધીક ધીક વ્યભીચારી નાર શરમ તુને નહીં જરીરે
તોં તો બોલ્યું નીજ આપનું નામ.
કારણ આને મેં જાણ્યું ખચીત
પ્રાશે આજ હવે વીપરીત.
નીચ મીત્ર તુને છે ધીક્કાર
હવે પહોંચાડું જમડાને દ્વાર
જાણતો હતો પરમ પવિત્ર
આને છેડું હું તારં શીશ.

૧૨

બાળ મુવા તારં અભાગીજીરે મોહું
ખાતું શું હું, પહેરં શું હું, કેખી નીત બળી બળી યાદ.
ચુપ મુંગી રહે ચડાળ
હમણાં આણું તારો કાળ
જા જા રે નકારી રાંડ તારં મોહું બાળ.
હાય પીટયા રડયા ક્યાંથી મારે નશીબે જડયા
હાય હાય હાય હાય

(૧૦)

૧૩

આશો આશો પ્રાણથી પ્યારા
 આશો આશો પ્રાણથી પ્યારારે
 રસીલા ચક્ષુના તારારે
 મુંડે રાતી મુજ પતી હોવાથી પાનું હું હું નહુ દુઃખ
 અતુર થઈ આવ્યું ન સુકા ભાંગો મનની ભુખ
 આ ભો વ હા ભા.
 મોહની મુરત તારી ભાળીને થઈ ગયો છું ડગ
 સંવરથી મુજ સગે આવી જમાવ ઝાઝો રંગ
 ય ધા રો છ.

૧૪

સુગ્રો રાજ દલગીરી દીલમાં આવી.
 દીલમાં આવી મુજ મનમાં આવી
 દર્શી તણુ ફળ પામે છે દરનીશ
 મીઠ્યા ન થાય લખ્યું ને ભાવી.
 કુલલ કુલલી ને વ્યભીચારી
 નગર પહોં એ નાર નજારી
 તેમજ માંમે તણી ભુલ બારી
 આશીને એને કયા સુખદારી

(૧૧)

૧૫

હુને શાખાશ છે આવાર કર્યો વીચાર લહીને સાર
ખરે હુસીઆર ઠર્યો આવાર સમજ્યો તુજ મન વીચાર
નવ વીચારે રમે જે જરે પરનારી શું બાંધે પ્યાર
એવા નદ્રદ્ર નરને જલદી પૃથ્વી પરથી કરવો દાર.

૧૬

પ્રીય સાહેલી પ્રેમથી ઘેલી જળ બરેલી ગાગર લઈ
પ્રીતી કરેલી રંગે રમેલી મદન અલખેલી ગાગર લઈ
નહી આવડેલી બનીજ ઘેલી કરી રંગ રેલી ગાગર લઈ
પ્રીતી તો કરીને ભારી અતે બની દુખીઆરી
નીચ શુ કરીને ચારી કરી જનની ખુવારી.
વળાવો લેવાડે નારી જે અલાવે ખુધી સારી
સ્વામીને મુકે વીસારી અતે ધાય સુખકારી.

૧૭

મન મુંઝાય કરે કાય કેમ તેડે રાય
હુજે પાય નવ જવાય અરર હાય હાય
હીધું શું અમેજ ભુંડુંજ કામ
લીધું શું હમે પરામનું તામ
માળ દીધી શુ મળીને તમામ અરર હાઉ હાઉ

(૧૨)

નથી કાધા હમે ચોરીના કર્મ
નથી નળ્યા હમે પોતાના ધર્મ
નથી મુકી દમે કુળની શર્મ અરર હાય હાય

૧૮

શો ખીલ્યો છે પુનેમ ચંદ રજની શોભેરે
મળવાને પીયુ શું મન શેયર લોભેરે
સખી ચુણવના મહારાજ મુજ મન ગમતારે
જે વજ નારીઓ સંગ રજે રમતારે
ખંસી સુણી સખી સ્યામની મોહી સકળ વજનાર
વૃંદાવનની કુંજમાં ખેલે નંદકુમાર
સખ્યા સોજે સણુગાર શેયર આજેરે
કાંખી અણુવટ વીટલાં સાર કલ્લાં વાજેરે
પહેથાં હીરા જડીત ઉર હાર કરે ચમકારારે
માંડે ઝાંઝરનો ઝમકાર દો ઠમકારારે
પહેથાં પટકુળ અતી ઓપતાં રે લોલ
રમ ઝૂમ રમીએ રાસ અલખેલડી રે લોલ
આવો ગાવો નાચો સાહેલડીરે લોલ
કુહુ કુહુ કરતી કોયલડી સુચવે રસ સંગાર
ચાણી સ્વામી વીણુ હવે અગે ઝરે અંગાર

૧૯

વિજય વિજય જશ ગાઓ

(૧૩)

નરવર સુખકર મણીપુર નૃપનો
આવો ગાવો નાચો મીલ
મૃદંગ બજાવો
તકધા ધુગીકીટ તકધીલાગ તકધીલાંગ તકધા..

૨૦

જોખન જોર લઈ મોરી
કા પતીયાં લે જાય
સૈયા હમારે પરદેશ ગવન કીયો
મોરા જગરા નીકસત જાય..

૨૧

માતુ ઝો મોરી શાને તું રદત આજ કરે
આફત મોટી શીર પરે આવી શું ખરે
તુજને આમ દીલગીર જોઈ જાતી મુજ દ્રાટી જાય
નહીં કહેવાય નહીં સહેવાય દીકરી તું દુર થાય.

૨૨

માપુ શુ પુછો છો આવાર
દીલમાં કરોને વીચાર
જાતી ધર્મનું બંધન નવ લાહી
હું સમજી શુ ધર્મ સમજી ગઈ

(૧૪)

ના ના દીકરી દેવી પૈસા બધી
પડશે નરક મોળર
બ્રહ્મ સગે કહો કેમ રહેવાયે
મેટા જીવું પડશે નીરપાયે
પીતાજી શાને બાળો અવતાર
બાપુજી શાને બાળો અવતાર

૨૩

નવ જોય લગાર બસ જન
જન-જોઈ મે તારી હુસીઆરી બારી
પતરાજી મર લાજી બસ જન
પાપી પીતા જીએ બાળકી માતકી
હાથ વીખુરી પાડી માતથી
ચલ જન કુળત ટળ ટળ આબર
છે શરમ તુને ધીકાર

૨૪

અરેરે ફસાવી બાપુ શું ફસાવી
નીજ બાળકીની દયા નહીં આવી.
કાળ મુખા નીજ સ્વારથીઆએ
કુળતું નામ લખવી.
હાથે બધું દીલ દીકરીએ માર
કરું શું હું ન ફાવી.

(૧૫)

૨૫

દશા ખુરી થઈ (૨) સુણતારી આવાર
રાંડે રડાવ્યો (૨) થયો વળી એ પૈસાથી ખુવાર
હું હુશીઆર પણ આવાર રાંડે કર્યો કાચાર

૨૬

એ મદમાતીના મદ હું બિતાડ
દયા દીવમાં કદી હું નવ ધાક
હશે દુષ્ટા દુરાચારીણી રાગા.
કાં તો હશે શીવબ્રત શાના.
સારી મને સુખ ભોગવું નીસદીન
ભાગે જો કુલદા તો ગરદન મારું.

૨૭

મળી રસીક રમણી આજે જસ
એને ભેટી લઉં હસ્તે લપેટી
પ્રાણ પ્યારી વહાલી મારી
દુખ હારી સુખકારી
જમકે ચંદ્ર સમ મુખ આ
ચાલો છોડો વાહ વાહ
કુરખાન કુરખાન તુજપર જીવજન
અરે વાહ વાહ વાહ.

(૧૬)

૨૮

આલો હઠો જાઓ જાઓ નહીં વાત કરો
હું છું નાર પરાયા ઘરની દુષ્ટ ત્રિચાર નીજ દુર કરો
ન કરો નખરો વહાલી હું છું ખરો
જાઓ ન સતાવો ચતુરાઈ શું બતાવો તમે
બહાલી ઓ નાદાન કરાવ રસપાન
સે તું મારો પ્રાણુ આ દેહથી હેરાન

૨૯

જોયો શું આમ તમે પ્રજુલ્ય સગાય કરનાર
અતરયામી ગરઠગામી તેજ હરી ગબનાર
રાગ્ન થાય તેને લાગજી થોડું દુઃખ કદુ તે આખનાર
મોડુ ધન ધીરજ કહેવાય છોડું કદી હું ન આવાર.

૩૦

ઓ અવીચારી નાર વાત દીલમાં વીચાર
કહે શા છે તારા બાર કરું હમણું તુને ઠાર
તારી જાતને ધીકાર તારી માતને ધીકાર
અપદ ધારે દીલ જર નવ ખીએ લગાર
તુ થારો ભાચાર કરું કેદ જે વાર
ધીક ધીક છે આવાર ખાખી તુને છે ધીકાર.

(૧૭)

૩૧

આ દુનીયામાં સાને પૈસાપર મોટો પ્યાર
 પૈસેથી જાર પૈસેથી નાર પૈસાને તાબેદાર
 બલે કો જન ગમાર પૈસાથી રહે હોંશીઆર
 આવ્યો હું આણે ઠાર પૈસા વીણુ લાચાર
 પૈસો પૈસો

૩૨

પ્રભુકા નામ જપના સકટશે મત ડરના
 ધન દોલત સખ જુકા જનો જુકે લોક લુગાઈ
 યેહ માયાસે મત ડરનામે સચ્ચે અલેક જગાઈ
 જુકા ખેલ મચાયા જગમે ધન દોલત ઓર માયા
 જૈસી કાયકી પુતળી આહે એસી હોયેગી તેરી કાય
 ટીસે કરતે ટપકાં કરતે જુકા જુડ મચાતે
 મુખમે રામ બગલમે છુરીયાં હાથસે તાલ જગતે.

૩૩

અલ્યા લગડા વહેલો ચાલ
 ઝાઝી લાગે તને વાર (૨)
 ચુપ ચુપ ચુપ
 મારો એ લંગડાને માર

(૧૮)

મારે સૈને હું પેળાર
અલ્યા છાના રહો ગમાર
હે હેં હે
અલ્યા કોને કે ગમાર
અહુ ખોલો તો ખાસો માર
હે હેં હે

૩૪

અલ્યા લડી મરો ક્યાં આમ તમે
એવી વાતો તમારી નહીં મમે
અહુ કરો અકવાદ કરો ખોટા ખોટા વાદ
પાડો માંહોમાંહે સાદ કરો ખાલી કન્માદ
કરો ટોટો શીસાદ કોઇ જાણે તો આવે આરે સમે
કાંઈ રાખોન્તમે સાન ગયું તમારું ક્યાં જાન
કરો હવે ના હેરાન જેથી જાય તમ માન
કહે જંગલી સમાન કરે શીસાદ ખાલી નારે તમે

૩૫

દુષ્ટને કરે ઠાર ઠાર આવાર (૨)
પટકીને ઝટકી પાપીએ ફસાવી મુજનાર
ધીક્કાર ગમાર શા છે તારા ભાર
ઝટપટ ચકડી આંધી ઝકડી

(૧૬)

નન ખાલ ચીરી બસ ચરચર
દુખને પકડી મળે જે વાર
ધાકાર ગમાર શા છે તારા બાર

૩૬

કર્મ ગતી કીરતારની ક્યાં રંક ક્યાં શય
કાળચક્ર શીરપર ફરે તેમ ફસી હું હાય
ફસાવી હાય પાપીએ છોડાવી ન્યાતને જાત
કર્યો વળી મુજથી દુર સગા સહોદર જાત
રહ્યો શો દુખતણો હવે પાર
જુદા મહેલમાં રાખી રાજ્યે કર્યો નહીં કાઈ વીચાર
મા બાપે સારું નવ કીધું હાય હું થઈ લાચાર
બરજોબન મુજ એળે જાયે વૃથા થયો અવતાર
એવા હત્યારા માબાપોને હજી હજારો શીટકાર

૩૭

તુજ વીધોજે મારી ચરચર પ્યારા આ દશા
કાણુ સ્થળ માંહી પ્યારા જઈ વસ્યા.
દુખદ દીનરે આવા મુજ જશે મનવસી
પ્રભુ પ્રભુ ક્યારે ભેટો થાશે દયાળુ કર કસી
તજી હું પ્રાણુ આ ધડી વહાલા સમુદ્રમાં પડી

(૨૦)

લે ને ઓધારી સમુદ્રનાથ આ અખળા બાળાને દયા ધરી.

૩૮

આવો પ્રાણ થકી મુજ પ્યારી

આવી આ દાશી તમારી

પ્યારી છે તુજ બલીહારી.

વા પ્યારી -

એ વહાલા

લાગે બોલ મીઠા કાલા

છો મુજ ચક્ષુના તારા

૩૯

રહેવા દે તું મહાલક્ષ્મી વહાલી દારથી. શું કામ છેજી

+ + x એ તો અમરત બળ છેજી

+ + + x + મારે એ હરામ છેજી

x x + x મારે તમાર શું કામ છેજી

પાત્રવ છોડો પ્યારા મારા છેત્રા પ્રભુમજી

નરમ ન રામને સ્યામા (લાવ) હડ કરે શીદને આમા.

મારે તાર કામ છેજી

૪૦

એ સાચી શીવ જન ધારી (૨)

(૨૨)

નવ ડરી હીમન ખુબ કરી સમુદ્રમાં પડી
 કરી જનની એણે ખુવારી
 પગર વીચારે વીધન થયું પ્રભુ
 કેમ રહેશે મુજ લાજ
 આપું શું ઉત્તર હવે હુ
 મુખ શુ ખતાવું આજ
 દેશે ઠપકો મુને અતી ભારી
 નવ જડે બચવાની ખારી
 ગઈ ગઈ ગતી મુજ ગઈ મતી મુજ હારી

૪૧

ચલો આવું (૨) આવું મીત્ર પત્નીને બચાવું
 ખાળાને બચાવવા કાજ થયું મન માર આજ
 વીચાર હોય તારો તો આવું
 મીત્રની રીતી એજ છે કે આજ્ઞા વચ્ચે આવું
 ધાવું મીત્ર પત્નીને બચાવું

૪૨

આહા આહા પવનની લહેર એણું દીસે સામું શહેર
 ઝટપટ ઝટપટ માલ ખાલવી જાશુ જલદી ધેર
 તાડી પીને વાડીઉમાં કર હુ ઝાઝી લહેર

(૨૨)

તાડી ભરીયુ ધણહું ઘડીજી રામલા પીને આમ ફરી હું
તું તો દોસ મારો દીલગન તાડીપર પેહા કુરબાન
જેજે નહીં થાતો ખેમાન તાડી પીને માર શું તાન

૪૩

ચાલો મુજ સંગાતે કરતા વાતે
પ્યારી પ્રાણુ આધાર
થાઈ ભરથાર કરું બહુ પ્યાર રહું તાબેદાર
લાગે શરમ મુને આવાર ક્યો ઉપકાર
જા સીધો વાટે નહીં આવું સાથે મુખ થયો ક્યાં ગમાર
હુબતી કાઠી મે તુને આપ્યું જીવતદાન
વહાલી વેદના ટાળ તું કરાવીને રસપાન.

૪૪

સહાય માગુ પીતાજી તમને બાળી
નવ ડરતી નવ ડરતી
ખેન હવે તું કાલી કાલી કાલી
દોસે છોકરી ધણી એ ગુણુવાળી
શી લાગે છે બોલી એની કાલી કાલી કાલી
જો દીએ તો હું રાખું પાળી
કેમ આપું પ્રભુએ મને આલી.
ચાલો ખેન લાગો છો સૌને વહાલી વહાલી વહાલી

(૨૩)

૪૫

સરભાવી ગર્ધ સુંદરી
નવ ભયથી પ્રીય તું ડરી
ચંદ્ર સમાન તુજ મુખારવીદથી
છેતર્યો છખીલી નીજ આબ્રજથી
નેત્ર કટાક્ષ સીંહ કટી કમરથી
ચોર્યું ચીત ભાન જીલાવ્યું તનથી
નાજીક નખરા. હાહાહાહાહા
લોભાવે મનને. વાવાવાવાવા

૪૬

મન મોહન મેના ઉડી ગર્ધ
રોડી નવ રહી દગો મને દષ ગર્ધ
દુખ દીધું સમજ્યો ન કર્ધ
ખરે સતી તું સાચી રહી
મુજ ચીત ચોરી ક્યાં ગર્ધ
મુજ શીરપર હત્યા થઈ
હવે મારી માયું ક્યાં જઈ
વહાલી જે થઈ રહી

૪૭

હદ થઈ હવે હદ પ્રભુ આ દુખ નહીં ખમાય
વિનય વીજી બાઈ મારા પ્રાણ ઉડી જાય

(૨૪)

દને શો ઉપાય ભટકુ ક્યાંય મન મીત વીણુ મુઝાય
મન મીત વીણુ મુઝાય આ દુખ નહીં ખમાય
દીનાનાથ ધરીને ખાંલ્ય કરતુ અમને સદાય
કરો ઉપાય તો હો જગરાય વીજયથી મળાય

૪૮

તમે એકવાર મારવાડ જાળે રે હો મારવાડ
તમે મારવાડથી પટાળાં લાવજો
તમે મારવાડથી દાખડી લાવજો
પાનસોપારી પાનનાં બીડાં લવગ એલાચી
તમે દહીંને ઘીંકે મેલી આવજો
તમે મારવાડથી લાલ સાડી લાવજો.

૪૯

તમાકુ મોરી મોહનીયાં જીને સંત લીયો ખીર માંય
પુરવ દંસસે ચલી તમાકુ છાય રહી અન જાંય
જીતકે તનપર લતા નાહી વોહી તમાકુ ખાય.

૫૦

લોક કહે કહુ દેર લગેગી
નહીં લગતી કુછ મરને કો
ધન જોખનપે માન ન કરીએ

(૨૫)

બોલે તેર ચરનેકા
 સાલ હોશાલા ઘેર રહેંગે
 અલક મીલેગી બેલેલનકા
 દયા ધરમકી બનાવે કીરતી
 અપને પાર બતરનેકા

૫૧

ઈમ રોજ ધી ગરમ બકારા કે તુ શામ શુધ
 દર આરજી ને વરલસે ઉમરમ તમામ શુધ
 બસ્તમ બસે ખ્યાલમે ખીનમ ગમાલે દોષ
 અહ મન શોધમેય યશરો શોદાયે ખામ શુધ

૫૨

કેમ હરીઆ દુખ સીધુ તરવો
 પ્રગટયા પાપ પ્રભુ કયા જન્મના
 માર્ગ હવે શો ધરવો,
 સોધુ કયાં જમ કયાં મમ ખ્યારો
 ક્યારે આવશે પ્રભુ મુજ દુખનો આરો
 હાય પ્રભુ હવે ઈલાજ શો કરવો.

૫૩

વિભુ તુજ રચના પર નહ વારી

(૨૬)

ધ્યાન ધરે પશુ ધરાય ન ધારી
કસાર્ધને ધૈર કુશળ દીસે
સત્યવાદી સજ્જનને દુખ ભારી
કેમ કહું પ્રભુ તુને અન્યાય
તારી સમજ હશે સઉથી સારી

૫૪

વીરોધ વીચાર વીધી વીરો થું હશે નહીં
પળમાં વળી કરે છે કંઈનું કંઈ
પાત્ર ન લેખે કંઈ કુપાત્ર ન લેખે કંઈ
ખરે લાકડે માકડું વળગાડે સહી
અરે અદ્ર કલકીત સુર્ય સંતાપક
શાને કમળ ખનાવ્યું કાદવમાં જઈ

૫૫

ગભરા ના અકળા ના સખી ધીરજ ધરે સહ થાય
ધૈર્યથકી દુખ વામશે સુખ પામશે રગ જામશે
નીજ મન ગમતો તું પામશે
રડતી રહે પ્રીય પ્રાણુથી પ્યારી, ધીરજ ધરો હે રાજકુમારી
સકટથી નવ ડર પ્રીમ મારી, સહાય થશે તુને કુંજળીહારી
નીજ મન ગમતો તું પામશે.

(૨૭)

૫૬

ગીરધર ગીત ગાય મુખ મોરલી બળય સખસખીયન સુનકે બાય
બાજત ઝાંજ પખવાજ ડફ મીલ મદંગ ધુમકીટધા
ધાધા નગધર કીટતકધા
તકગીડાન ગડનકતક તીરીકીટ તકગીડાન તકધા
ધા ધીરીકીટ તકધા ધાધાધા ધીરીકીટ તકધા

૫૭

મળે કુંભારજી ધરમાંહી થાય ખુરી દશા તેની બાઈ
સતાવે સંખણી ધણીને ધમકાવે, ધણીને લડીને લડાઈ
બાહર ના બોલાય, અંતર બળે લાય, પીડા પુરી થાય.

૫૮

વાવા વાત આવી આજે મુજ વીજયના જયતણી
તેડાવો મુજ બાળાને યાં કહીએ એ વધામણી
આનદની હેલી છે આજે મણીપુરની ગાદી મળી
આણો સઉકો સત્વર થાઓ જનુ છે મણીપુર બણી-

૫૯

હુ તો જુલ્યો દેહતુ બાન રે પ્રાણુ આવો
વીજય દો જીવત દાન રે પ્રાણુ આવો

(૨૮)

સાત દીવસ શોધુ તુને રખડી જગલ રાત
અહો ગુણનીવાન બુલ્યો મુજ ભાન
ધરં તુજ ધ્યાન રે પ્રાણુ આવો
સ્વારથ સાર સાડ્યો પહેરી નીકળ્યો રાત
જુલો નીજ ભાન ધરં તુજ ધ્યાન
અહો દીલગન રે પ્રાણુ આવો

૬૦

કેમ વહાલી રસીક આમ અટકે
હુ તો ખુશી થયો તુજ લટકે ચટકે મટકે
ગુણ તારા સારા શ્યાણી વહાલી દીલમાં ખટકે
મીઠી મીઠી વાતો તારી લોભાવે તુજ વીના પાણી પણુ અટકે.

૬૧

ચાલ મુકી દે મારો હાથ માર તુને લાત દુર રહે કમળત
વહાલી ચાલો મુજ સાથ તારી લટકતી ચાલ શા ગુલાખી ગાલ
હોઠ દીસે પરવાળ તું સાંભળ મારી વાત...ચાલ હમગે...
બજો તુજ ઢંગે...મચાવીએ જંગે
ચલ હઠ કમળત ચાલ મુકી દે મારો હાથ

૬૨

સખી કાંતી કામલુગારી મુને મારી પ્રેમ કટારીરે
તન મન ધન સખી તોપર વારીયાય કદી આભારીરે
આશા પૂણુ કરે વિશુ મારી જો થાય મુજ ખારીરે
ઝેન્સને પ્રેમી મજો પ્રેમ પ્રકાશીત આમ

(૨૯)

દાસ પીયુ પ્યારી મળે તો હૈયે હરખ ન માય

૬૩

નવ કરશે કાંઈશુ યારી વિશ્વાસ ન કરવો નારી
ખરે પુરુષ જગતમાં એવા જાણે વીધયને મીઠા મેવા
કરે નારીને દુખીઆરી ધીક પર પુરુષની યારી
સર્વ સગાશું પ્રીતી તોડી નીચ નાર શું પ્રીતી બેડી
પ્રામે આખર તે દુખ ભારી
જાણી મૃગજળ વીધય રસને તેણીગમ ના જાઓ
નિતી નદીના નીરમળા નીરથી ભાષ્યો નાઓ.

૬૪

દાસે આહા આમ આ કેવો વેલે વીટેયો લોભાવે મનને આજ
કેવી કળી ખીલી છે મુકીને લાજ શોભે શી પુખ્ત લગણી જાજ
ભાગ્યહીણને સર્વ દોહલું મળે જો મીત્ર તો થાય સાલ
રાત ગયે દીન ઉગી રહે છે આથમને દીન રાત પડે છે
દુખ અને સુખ એમ કરે છે અરે કીરતાર તુ ઠીક કરે છે.

૬૫

આહો બાગમાં પ્રેમથી સાહેલી આજે ફરીએરે
આહા વન લતાઓ આજ નીજ સુવાસથી સખી જોડી રહ્યા
નવ યોવના આહા સખી સ્વામી વીના એકલાં રહ્યાં
પ્રીય ચીંતા મદીરા પીઈ ટું ટું ભણુતી પ્યાર
હસતી રડતી રખડતી ખાવરી પરવશ થનાર

૬૬

સમજતી નથી હું તો સુખી કે દુઃખી છું
સમજતી નથી હું તે જાણું કે સુખી છું કે
પીયુ પીયુ હું તો ભાન બુલી ખરેરે

(30)

ડુખી ડુખી ડુખી હું તો પ્રેમ રત્નાકરેરે

૬૭

અદનસમ શીતળ છાંય

ડુખ ધરો ક્યાં મનની માંજ

લાયક વીણુ નવ ઝોલવાય

લખ્યું ભાવીએ મીથ્યા ન થાય.

૬૮

અલી ભલી અલભેલી બેલી સાહેલી

કુંજ લતામાં પીયુ વીનાની તું વાડીમાં ઘેલી

યાચું ઇશ્વર આગળે વિનયથી સંયોગ તારો સદા

આનંદે દીન જન્ય આપણુ તણા કળ્પે ન પામી કદા

સંયોગે સુખ છે અને વિરહથી ઉપાધી બહુ થાય

સાચી દાસ કહે તુંજ વિના આ પ્રાણુ મુઝાય

શા વિચારમાં ધ્રુમ ભારી શણુગાર સજીને સારી

કુળ ગુણુ વિદ્યા આતુરી પ્રિત રતીની રીત

એ સઉથી સલુણી બની શોભા સુંદર નીત

દીસે રંગીલી તું પ્યારી ચાલ સાથે તું મારી

સન્નનાઇને સુઘડતા વિનોદ વાળી નાર

તાપ હરણી રમણી પ્રીયે” આનંદનો સણુગાર

૬૯

મુખ કાંતી રતી સમ સોય

હાલી ક્યાં વહાલી રોય

ક્રામળ વદની ડુખ જોયરે

રહ્યું મન મોહી પ્રીય એ મારા

ભાવ બુલી ગયો હું આજ

ઇશ્વરે પુરી આશ પ્રાણુથી પ્યારા

(૩૧)

૭૦

રહો જામી સદા આ રંગે
તીમર થયો મંદ મચાવો જંગે
લાયક શુ લાયક મળ્યા
લહુ શુ ઊમંગે

૭૧

ભારી કરી બહુ પાપ ભરી પ્રભુથી ન ડરી જરીરે સુનકારી
કારી બનાવટ ફંદતણી વખ કર્મ કથા કરવે ખુન ખારી
ખારી ખરેખરી જારી જુગારી ઠગારી જીવાનીઆને ધન નારી
ન રીજવ્યો હરી અમૃતદાઈ રહ્યો નીત ધીક હુ સાધુ સંસારી

૭૨

અમથા કાકાની આ કાકી કેવી, ચાલે વાંકી વાંકી
કાકાને હજી છે બાકી મરાવશે ધુળની એ ફાકી
કાકે કાઠી મુકી કાકી, છળદાશ કાકે ધરમાં રાખી
એ પણ કાકા ગયા થાકી, ત્યારે માલી કાકી પાકી

૭૩

જસોઘે આજ મુખારક ગાય
મન મસ્ત પ્રીય મળે થાય
રોહિર શું આપણુ હરશું ફરશું
દરદ ન રહે મન માંચ

૭૪

જગત જુગતપર પમખલ હર
શ્રીજંધર ગીરધર દયા તુંજપર
રાખે શીશપર જગતપાલકર
જનમ જનમ ભર સગરી નગરીપર
અષ્ટ પ્રહર નીજ રાજપાટકર
અમલ કમલ બદન સદન મનસ કરન મદન હરન

(૩૨)

માઝો ગાઝો ગુની ગુણુ નીરંજનકે
જય જગ તારણુ અધમ ઉધારણુ
પશુ પક્ષી જીવ જંતન કે
અમલ કમલ બદન સદન મજસ કરન મદન હરનાં
ધરણીધર નગધર જલધર ગરબ હરન કે
પરમ પરમ કરમ ધરમ ભવ ભય ડરનન કે
જલ સ્થલ અગ્ની પાવસ કે

૭૫

જય જય શ્રીધર કરો વીજય જય
અખીલ નીરંજન રૂપ અગોચર
જગમગત જગપર જન ભવ ભયહર
સહ કર સખરછ કરત અચરચર
ચશ ધ્વજ ફરકો ગગન મંડળપર
ધ્રુજો શત્રુ હરનીશ થર થર
કનક ખસન તન અસન અચલ અનલ
હમ સમ જલ સ્થળ અજર અમર વર
ચાલો નાચો ગાઝો સજી આજ
મળી મૃદંગ સંગીત સાજ અદ્ભુત અબાજ
ગતી ધ્રાંગ ધ્રાંગ ધ્રાંગ
ધીક ધા ધીલાંગ ધીક ધા ધીલાંગ
ધ્રુમ કીટ ગીડ ગીડ યાન કીટી તક ધ્રુધ્રુ કીટીતકધ્રુધ્રુ
ધ્રુમ ધ્રુમ ધ્રુમ ધ્રુમ ધ્રુમક ધ્રુમક ધ્રુમ
છરરરરરર ધ્રુમ
હરતક બેદ સંગીત શબ્દ તીગડતથે
તતથે તીગડતથે
થે થે થે થે તતથે તાથે તીગડતથે તાથે

અમાલે

સુંદર મનહર ગાયન પ્રકાશ.

ભાગ બીજો

કીર્તિ આના ૮

કે જેમાં દરેક રાગ રાગણીની અદ્ભુત, તેની
સરગમ, મનુષ્યને તાલ સુરતુ બાન શી રીતે
કરાવાય, વિગેરે વિગેરે પ્રાંત જુદી જુદી મનહર
બીજોનો મોટો સમાવેશ કરી ગાતાં વગાડતાં
શિખતારને અનુકૂળ થઈ પડે એવું સાગ પ્રાગણ
પર સુંદર છાત્રી શુસોભિત અને કદદાર પુસ્તક
બનાવવામાં આવ્યું છે.

૨૦૪ ૧૧૦ દિવાળી.

ખાલુભાઈ દામોદરભાઈ સુખડીયા

૬૦ બરોડાપુરી ભાગાળ—સુરત.

ધી ન્યુબીલી મ્યુઝીક ક્લબ

ભાગાળાવ—સુરત

